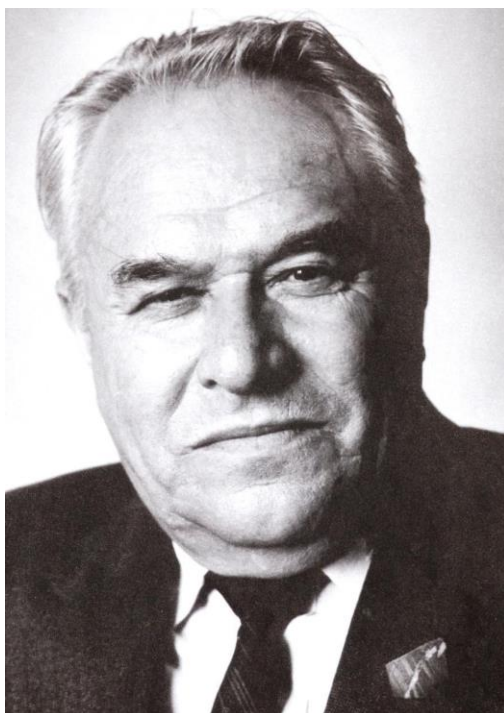

ВОЛОДИМИР ПЕТРОВИЧ МАКРІДІН

До століття з дня народження

В 1960 році, після злиття кафедр геології та палеонтології, кафедру під назвою «кафедра геології та палеонтології» очолив один із учнів Д. М. Соболева – професор **Володимир Петрович Макрідін** (1915-2001). В подальшому кафедра ще не раз змінювала назву, але протягом тридцяти п'яти років він залишався її керівником.

Володимир Петрович народився 5 травня 1915 року в м. Рига в родині викладачів. У тому же році гімназію, в якій викладав його батько, евакуювали до м. Генічеськ (Херсонська обл.). З 1922 р. родина зв'язала своє життя із м. Харків та Харківським університетом. Батько В.П. Макрідіна – Петро Макрідін (1888-1947) – викладав латинську мову на філфаці ХДУ, а на протязі 1944–1947 рр. був завідувачем кафедри класичної філології.

Після закінчення школи та індустріального технікуму Володимир Петрович вступив до Вищої школи тренерів при Державному інституті фізичної культури України, після якої у 1937 р. був направлений на роботу до спортивного клубу Харківського університету і саме тут, поступивши на геолого-географічний факультет, зробив вирішальний вибір своєї майбутньої професії.

Проте, на все життя збереглося у Володимира Петровича любов до спорту, в якому він досяг значних успіхів, ставши багаторазовим чемпіоном України та «Майстром спорту» СРСР з волейболу.

Початок Другої світової війни застав В.П. Макрідіна на переддипломній геологічній практиці в м. Речиця, що на Дніпрі, і вже 23 серпня 1941 р. Макрідін був мобілізований. Його служба тривала аж до 15 листопада 1945р. у військових шпиталях. Діяльність Володимира Петровича за цей час була відмічена орденом Вітчизняної війни II ступеня, двома медалями «За боевые заслуги» та медаллю «За победу над Германией», а після війни – ювілейними медалями та медаллю «За трудовую доблесть».

Після закінчення війни Володимиру Петровичу запропонували продовжити військову кар'єру, але він демобілізувався та повернувся в університет, де в 1946 році на відмінно закінчив геологічний факультет за спеціальністю «Геологія».

У червні 1947 р. він був зарахований на посаду старшого наукового співробітника Науково-дослідного інституту геології при ХДУ, яким керував видатний вчений проф. Д.Н. Соболев. Паралельно В.П. Макрідін читав на погодинній основі курси «Історична геологія» та «Загальна геологія» у Харківському гірничому інституті, а також на вечірньому відділенні педагогічного інституту.

В 1950 р., після розформування інституту геології, Макрідіна перевели у штат геологічного факультету ХДУ, спочатку на посаду викладача кафедри петрографії, а потім - в. о. доцента кафедри палеонтології. У тому ж році в стінах університету він успішно захистив канди-

датську дисертацію на тему «Биостратиграфия и палеогеография верхнеюрских отложений северо-западной окраины Донецкого кряжа», а в 1951 р. був затверджений ДАК СРСР в ученому званні доцента.

Не зупиняючись на досягнутому, В.П. Макрідін подовжив інтенсивні експедиційні роботи й зібрав фактичний матеріал на тему: «Брахіоподи юрських отложений Русской платформы и некоторых прилежащих к ней областей», якій згодом оформив у докторську дисертацію та захистив її 9 травня 1958 р., перебуваючи в докторантурі при кафедрі палеонтології Московського державного університету. В 1966р. його монографія за цією ж темою була визнана гідною першої премії Московського суспільства дослідників природи, а також стала методичним посібником для численних аспірантів і стажистів з інших міст СРСР і соціалістичних країн, що працювали на кафедрі.

В 1960 р. Володимир Петрович був обраний завідувачем кафедри Загальної геології та палеонтології ХДУ, а в 1961 р. затверджений ДАК СРСР в ученому званні професора. Із цього часу почався відлік більш ніж 30-річний період його науково-педагогічної і організаційної діяльності, яку за масштабами зробленого та значущістю для розвитку геології в ХДУ можна порівняти лише з періодом діяльності проф. Д.Н.Соболева – засновника Харківської геологічної школи.

В 70-і роки морфологічні та біостратиграфічні дослідження брахіопод були розширені за рахунок вивчення їхньої мікроструктури й речовинного складу скелету, а також зоогеографічного районування Світового океану в мезозойській та кайнозойській ерах. Згодом об'єктами досліджень В.П. Макрідіна та його учнів стали, крім брахіопод, також двостулкові й черевоні моллюски.

Загальне число учнів В.П.Макрідіна нараховує близько 60 осіб, у тому числі 17 іноземців з Болгарії, В'єтнаму, Єгипту, Марокко, Польщі, Чехословаччини та Югославії. З них захистили

кандидатські дисертації 39 осіб, стали докторами й професорами - семеро.

До своєї роботи Володимир Петрович постійно залучав колег не тільки із ХДУ, але і з інших ВУЗів і науково-дослідних установ, постійно підкреслюючи, що розвиток науки – це процес колективної творчості.

Праця В.П.Макрідіна одержала високу оцінку: в 1980р., в 175-ю річницю заснування Харківського університету, йому було присвоєне почесне звання "Заслужений діяч науки УРСР". Справжнім тріумфом ученого і педагога стало його 70-річчя, коли він був обраний почесним членом Всесоюзного палеонтологічного і Болгарського геологічного суспільств і нагороджений почесною грамотою Мінвуза СРСР.

В 1991 р. Центральна Рада Всесоюзного палеонтологічного суспільства СРСР нагородила В.П.Макрідіна почесним дипломом за фундаментальні дослідження біостратиграфії та брахіопод мезозою і кайнозою, проблем палеобіогеографії, підготовку кадрів палеонтологів і різносторонню науково-організаційну діяльність у суспільстві.

Без малого 10 років В.П.Макрідін готував до видання унікального твору, присвяченого аналізу стану сучасної палеонтології. Поява цієї праці у двох томах – «Современная палеонтология. Методы, направления, проблемы, практическое приложение» (М., «Наука», 1988, 1989, під редакцією В.В. Меннера и В.П. Макридина), що створена провідними фахівцями і не має аналогів в світовій літературі, викликала велике зацікавлення в нашій країні і за кордоном. В.П.Макрідіну в співавторстві з іншими фахівцями в цій праці належить шість розділів.

Володимир Петрович встиг підготувати і видати ще дві важливі праці – «Палеонтология. Принципы науки», під редакцією В.П. Макрідіна і О.С. Раутіана, а також «Краткий палеонтологический словарь» під редакцією В.П. Макрідіна і І.С. Барскова.